

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4591/2022
15.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Мирјане Андријашевић, Марије Терзић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Анђелковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, ВП .. Ниш, коју заступа Војно правобранилаштво - Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 889/2022 од 28.07.2022. године, у седници већа одржаној 15.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против става другог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 889/2022 од 28.07.2022. године.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 889/2022 од 28.07.2022. године, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 889/2022 од 28.07.2022. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 4045/2021 од 12.11.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени физички бол исплати износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, а одбијен као неоснован тужбени захтев за разлику од досуђеног до траженог износа од 450.000,00 динара и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх исплати износ од 80.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, а одбијен као неоснован тужбени захтев за разлику од досуђеног до траженог износа од 400.000,00 динара. Ставом другим изреке

обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 131.200,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 889/2022 од 28.07.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу става првог изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у одбијајућем делу става првог изреке, тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете поред износа досуђених ставом првог изреке првостепене пресуде за претрпљене физичке болове исплати износ од још 50.000,00 динара и за претрпљени страх износ од још 50.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, док је одбијен као неоснован тужбени захтев за исплату већих износа од досуђених до тражених 450.000,00 динара за претрпљене физичке болове и до тражених 400.000,00 динара за претрпљени страх. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка тако што је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 137.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, побијајући је у ставовима првом и другом изреке, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Ревизија тужене изјављена против става другог изреке побијане пресуде је дозвољена применом члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011... 10/2023, у даљем тексту: ЗПП), због чега у овом делу није било места оцени дозвољености изузетне ревизије применом члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у ставу другом изреке, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био на служби код тужене, као професионални војник, у чину капетана. Дана 04.07.2019. године, у преподневним часовима, у Касарни „ББ“ у Нишу, за време редовног и планираног часа физичке обуке на спортском полигону, тужилац је по наређењу претпостављеног вежбао са осталим колегама, а након загревања је приступио реализацији активности кроз спортске игре у складу са подсетником руководиоца часа ВВ. Након одређивања екипа за мали фудбал и почетка вежбања, тужилац је потрчао и том приликом је осетио јак бол у пределу десне ноге, због чега је медицински збринут у амбуланти касарне, а затим упућен у Војну болницу у Нишу, где је извршена имобилизација и стављање ноге у гипс, до висине кука десне ноге. Након тога, тужилац је оперисан на ВМА у Београду. Вештачењем од стране вештака судске медицине утврђено је да је тужилац задобио повреду ноге у виду делимичног расцепа Ахилове тетиве, која представља тешку

телесну повреду, услед које је трпео физичке болове и страх у трајању и интензитету ближе описаном у налазу вештака. Претрпљени страх није оставио трајне последице у његовом душевном животу.

На овако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право из члана 164. Закона о раду и чл. 154, 173, 174. и 177. Закона о облигационим односима, цитираних у образложењу нижестепених пресуда и оценили да постоји основ одговорности тужене за штету коју је тужилац претрпео, самим тим и обавеза тужене да је тужиоцу накнади.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Под повредом на раду подразумева се повреда која је узрочно везана за обављање послова и задатака повређеног радника, а одговорност послодавца за накнаду штете запосленог због повреде на раду зависи од основа и услова одговорности. Основ одговорности је кривица послодавца за штетну радњу или пропуштање предузимања радње, ризик од опасне ствари чији је ималац послодавац или ризик од обављања опасне делатности којом се послодавац бави. Кривица послодавца се претпоставља, а пошто се ради о оборивој претпоставци послодавац може доказивати да је штета настала без његове кривице, а што у конкретном случају тужена није доказала.

У конкретном случају тужилац је критичном приликом претрпео повреду на раду извршавајући задатак претпостављених за време редовног и планираног часа физичке обуке на спортском полигону касарне у којој је био на служби код тужене као професионални војник. У наведеном се огледа узрочно-последична веза између обављања опасне делатности и настале штете, због чега је правилна оцена нижестепених судова да је тужена у обавези да тужиоцу накнади нематеријалну штету, за коју тужена одговара по принципу објективне одговорности као организатор опасне делатности- вршења војне службе за потребе тужене.

Супротно наводима ревизије, начин повређивања и околности под којима је дошло до повређивања тужиоца не воде ослобађању од одговорности тужене, у смислу члана 177. став 2. Закона о облигационим односима, а на страни тужиоца критичном приликом није било пропуста у раду и не постоје друге околности које би указале на његов допринос насталој штети или њеном увећању, имајући у виду да је радни задатак обављао по наређењу претпостављених и да је поступао на до тада уобичајен начин.

Приликом одмеравања висине накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и страх, правилно је другостепени суд оценио све околности из члана 200. Закона о облигационим односима имајући у виду врсту и тежину телесне повреде тужиоца, трајање и јачину физичког бола и страха које је тужилац претпео. При томе је другостепени суд водио рачуна о томе да накнада буде адекватна значају повређеног добра, циљу коме служи те природи и друштвеној сврси обештећења, па се по оцини Врховног суда висина накнаде нематеријалне штете досуђена тужиоцу по оба основа може сматрати правичном за обе парничне странке, односно да износи које је одмерио другостепени суд, супротно наводима ревизије, нису превисоко одмерени.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни суд је оценио да нису испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против става првог изреке побијане пресуде, у смислу одредбе члана 404. ЗПП.

Правноснажном пресудом у наведеном делу, применом материјалног права из одреби Закона о раду и Закона о облигационим односима, оцењен је основаним тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете за претпљене физичке болове и за претпљени страх, а због повреде коју је тужилац претрпео на раду.

Имајући у виду садржину тражене правне заштите, чињенице утврђене у поступку и начин пресуђења, Врховни суд је оценио да је другостепена одлука у складу са праксом ревизијског суда и правним ставовима израженим у одлукама Врховног суда, у којима је одлучивано о истоветним захтевима тужилаца, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом, због чега нема места одлучивању о посебној ревизији ради новог тумачења права, нити постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана. Такође, не постоји потреба ни да се одлучује о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе, јер тужена није уз ревизију доставила правноснажну пресуду из које би произлазило да је на другачији начин одлучивано у истој или битно сличној чињеничној и правној ситуацији. Решење ревизијског суда на које се тужена позива у ревизији донето је у поступку у ком је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено, што није ситуација у конкретном случају.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 404. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије тужене изјављене против става првог изреке побијане пресуде, на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, у вези члана 403. став 3. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија тужене није дозвољена.

Тужбом поднетом 28.08.2020. године тужилац је тражио накнаду штете у износу од 850.000,00 динара. Првостепеном пресудом делимично је усвојен тужбени захтев за износ од 180.000,00 динара, у ком делу је другостепеном пресудом првостепена пресуда потврђена.

Према члану 403. став 3. ЗПП ревизија није дозвољена у имовинско правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Имајући у виду да се ревизијом тужене побија другостепена пресуда у потврђујућем делу у ком вредност предмета спора износи 180.000,00 динара, ревизија у том делу није дозвољена, па је на основу члана 413. ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

Тужиоцу не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић